

Poistovňa

OSOBITNÉ DOJEDNANIA PRE POISTENIE ZÁSIELOK POČAS PREPRAVY ODPZ/2211 ku VPPMZ/0922

platné od 01.11.2022

Článok 1

Úvodné ustanovenie

Pre zmluvné poistenie zásielok počas prepravy, ktoré uzaviera Union poisťovňa, a. s. (ďalej len „poisťovateľ“) platia príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka, Všeobecné poistné podmienky poistenia majetku a zodpovednosti pre podnikateľské subjekty VPPMZ/0922 (ďalej len „VPPMZ“), tieto Osobitné dojednania pre poistenie zásielok počas prepravy ODPZ/2211 (ďalej len „ODPZ“) a poistná zmluva.

Článok 2

Výklad pojmov

1. **„A both-to-blame collision clause“** – klauzula doložiek ICC A, B, C v poistení námornej dopravy, ktorá stanovuje, že ak plavidlo spôsobí zrážku s iným plavidlom z nedbanlivosti, tak aj vlastník plavidla aj vlastník prevázaného nákladu sú obaja zodpovední za škodu každý pomernou časťou podľa hodnoty nákladu a hodnoty plavidla.
2. **Ceniny** – druh hospodárskych prostriedkov znejúcich na určitú nominálnu hodnotu napríklad vkladné a šekové knižky, platobné karty, cenné papiere, poštové známky, kolky, losy, stravné lístky, cestovné lístky, poukážky na odber pohonných hmôt a olejov, dobíjacie kupóny pre mobilné telefóny, diaľničné známky a iné obdobné predmety.
3. **Cennosti** – drahé kovy, drahokamy, polodrahokamy, perly a výrobky z nich vyrobené, bižutéria, náramkové a vreckové hodinky.
4. **Dispaš** – rozdelenie škôd a finančných nákladov, ktoré podľa Yorsko-Antverpských pravidiel vznikli pri spoločnej havárii jednotlivým účastníkom plavebného spoločenstva na zachránenom majetku. Výsledkom je určenie výšky príspevku na spoločnú haváriu, ktorú stanoví odborník (dispašer) pre technické spracovanie likvidácie spoločnej havárie.
5. **Dodatočné náklady na prepravu a uskladnenie** – sú účelne a preukázateľne vynaložené náklady, na prekládku alebo provizórne uskladnenie zásielky, vykonané v dôsledku poistnej udalosti, vrátane nákladov na následnú prepravu zásielky.
6. **Havarijný komisár** – právnická alebo fyzická osoba, ktorá zisťuje škody, ich príčinu a rozsah. Havarijný komisár vyhotovuje správu o príčinách a rozsahu vzniknutej škody, tzv. havarijný certifikát.
7. **ICC A, B, C (Institute Cargo Clauses)** - doložky o medzinárodnom poistení dopravy zverejnené inštitútom London Underwriters, poskytujúce rôznu úroveň poistnej ochrany.
8. **Implózia** – je náhle vyrovnanie tlaku smerom dovnútra priestoru, ktorý bol predtým uzavretý.
9. **Infekčné ochorenie** – akékoľvek ochorenie, ktorého pôvodca je schopný prenosu z jedného organizmu na iný organizmus, pričom:
 - a) pôvodcom sa rozumie najmä vírus, baktéria, prvok alebo iný patogén, bez ohľadu na to, či je živý alebo nie,
 - b) spôsob prenosu (či už priamy alebo nepriamy) zahrňuje okrem iného prenos vzduchom, telesnými tekutinami, prenos z alebo na akýkoľvek povrch alebo predmet (z pevnej, kvapalnej alebo plynnej látky) alebo medzi organizmami navzájom,
 - c) ochorenie, látka alebo patogén môžu spôsobiť ohrozenie alebo poškodenie ľudského zdravia alebo kvality života alebo môžu spôsobiť zhoršenie kvality, stratu hodnoty, predajnosti alebo úžitkových vlastností zásielky.V prípade infekčného ochorenia by boli plnené primerané náklady vynaložené výhradne za účelom dokončenia prepravy poistenej zásielky. Za primerané náklady sa považujú náklady na dokončenie jednej cesty či už pozemnými dopravnými prostriedkami, jednej plavby plavidlom alebo jednou leteckou dopravou vrátane nákladov na vyloženie alebo prekládku.
10. **Krádež** – prípad, ak si páchatel' prisvojí poistenú vec nasledujúcim spôsobom:
 - a) do priestoru, kde je uložená zásielka, vnikne tak, že jeho zabezpečenie prekoná nástrojmi, ktoré nie sú určené na jeho riadne otváranie,
 - b) do priestoru, kde je uložená zásielka, sa dostane násilím inak ako dvermi,

- c) v priestore, kde je uložená zásielka, sa skryje a po jeho uzamknutí sa zmocní poistenej veci. Tento postup páchatel'a však musí byť preukázaný v následnom trestnom konaní,
- d) do priestoru, kde je uložená zásielka, sa dostane pomocou originálneho kľúča, legálne zhotoveného duplikátu, vstupného kódu, vstupnej karty a pod., ktorých sa zmocnil krádežou alebo lúpežou.
11. **Krupobitie** – jav, pri ktorom kúsky ľadu (bez ohľadu na ich veľkosť alebo hmotnosť) vznikajúce v atmosfére dopadajú na poistenú vec, v dôsledku čoho prichádza k jej poškodeniu alebo zničeniu.
 12. **Kybernetické riziká** – akékoľvek straty, škody, zodpovednosť, nároky, náklady alebo výdavky akejkoľvek povahy spôsobené, vyplývajúce alebo súvisiace priamo alebo nepriamo
 - d) s poruchou, chybou alebo zlyhaním akéhokoľvek počítača, počítačového systému, počítačového softvéru, kódu alebo procesu alebo iného elektronického systému,
 - e) použitím alebo prevádzkou akéhokoľvek počítača, počítačového systému, počítačového softvéru, škodlivého kódu, počítačového vírusu alebo procesu alebo iného elektronického systému ako prostriedku spôsobenia škody.
 13. **Lúpež** – prípad, ak si páchatel' prisvojí poistenú vec lúpežou počas jej preberania alebo odovzdávania v mieste určenia, počas jej skladovania alebo počas jej prepravy, pričom:
 - a) použije násilie voči poistenému, jeho zamestnancovi, osobe poverenej prepravou zásielky alebo jej skladovaním. Použitie omamného, uspávajúceho, či iného paralyzujúceho prostriedku sa považuje za použitie násillia, iba ak je jeho použitie páchatel'om preukázané v trestnom konaní,
 - b) použije hrozbu bezprostredného násillia voči poistenému, jeho zamestnancovi, osobe poverenej prepravou zásielky alebo jej skladovaním.
 - c) využije fyzickú alebo psychickú tieseň poisteného, jeho zamestnanca, osoby poverenej prepravou zásielky alebo jej skladovaním, ktorá bola spôsobená úrazom počas alebo bezprostredne pred lúpežou.
 14. **Nadzvuková vlna** – tlaková vlna vyvolaná preletom lietadla, ktoré prekročilo rýchlosť zvuku.
 15. **Náraz vozidla** – zrážka (náraz) cestného vozidla, koľajového vozidla alebo samohybného pracovného stroja do poistenej veci. Za náraz vozidla sa považuje aj náraz nákladu vozidla alebo vymrštenie predmetu, ktoré bolo zapríčinené nárazom vozidla.
 16. **Nehoda dopravného prostriedku** – vecná škoda na dopravnom prostriedku, spôsobená následkom náhleho, bezprostredného pôsobenia vonkajšej mechanickej sily.
 17. **Núdzový prístav** – iný prístav než prístav určenia, do ktorého loď musela vplávať.
 18. **Obal** – druh a spôsob balenia zásielky zabraňujúci pri normálnom priebehu prepravy jej zničeniu či poškodeniu. Obaly sa líšia podľa druhu a charakteru zásielky, vybraného dopravného prostriedku a prepravnej trasy. Obaly delíme na spotrebiteľské, skupinové a prepravné obaly.
 19. **Obetovanie zásielky** – opatrenie na záchranu lode a nákladu (tzv. plavbového spoločenstva) pri mimoriadnych udalostiach námornej alebo riečnej prepravy obyčajne pri tzv. spoločnej havárii, keď kapitán môže nariadiť zhodenie zásielky alebo jej časti do mora/vody a pod.
 20. **Odcudzenie:**
 - a) odcudzenie poistenej veci krádežou,
 - b) odcudzenie poistenej veci lúpežou,
 - c) poškodenie alebo zničenie poistených vecí konaním páchatel'a smerujúcim k odcudzeniu poistených vecí (poškodzovanie cudzej veci v zmysle Trestného zákona).
 21. **Odmena za záchranu tzv. „salvage charges“** – suma, ktorú je poistený alebo oprávnená osoba povinný uhradiť dobrovoľnému záchrancovi, tzv. „salvor“ aj bez dojednania zmluvy o záchrane. Výška odmeny je stanovená rozhodnutím námorného súdu alebo rozhodcom.
 22. **Oprávnené osoby** – všetky osoby, ktoré majú právo konať menom poisteného alebo poistených z ich poverenia alebo bez neho, a majú právo na poistné plnenie. Oprávnenými osobami nie sú dopravcovia, t. j. osoby, ktoré prepravu vykonávajú. Ak prevzal odosielateľ zásielky tiež funkciu dopravcu, považuje sa osoba vykonávajúca prepravu za oprávnenú osobu.
 23. **Pád lietadiel** – zahrňuje pád, zrútenie alebo náraz lietadla (v širšom zmysle, t. j. vrátane helikoptér, balónov, klzákov, dronov a pod.), jeho časti alebo nákladu.
 24. **Pád stromov, stožiarov a iných predmetov** – pohyb predmetu, ktorý nie je súčasťou poistenej veci, ak má tento pohyb znaky voľného pádu spôsobeného zemskou gravitáciou.
 25. **Povodeň** – zaplavenie územných celkov vodou, ktorá sa vyliala z brehov vodných tokov alebo vodných nádrží (napr. údolných priehrad a rybníkov) alebo ktorá tieto brehy alebo hrádze pretrhla alebo zaplavenie územia vodou v dôsledku zmenšenia prietoku koryta vodného toku.

Za škodu spôsobenú povodňou sa považuje škoda spôsobená:

- a) priamo povodňou,
- b) predmetmi, ktoré unášala voda počas povodne.

26. **Požiar** – oheň v podobe plameňa, ktorý vznikol mimo zdroja na to určeného, alebo ktorý tento zdroj nekontrolovateľným spôsobom opustil a rozširuje sa vlastnou silou alebo bol páchatelom úmyselne založený a/alebo rozšírený.

Za škodu spôsobenú požiarom sa považujú aj jeho sprievodné javy v podobe tepla a splodín horenia vznikajúce pri požiari, pôsobenie hasiacej látky použitej pri hasení požiaru alebo škody spôsobené strhnutím stavby pri jeho likvidácii.

27. **Prepravný obal** – obal určený na uľahčenie manipulácie a prepravy určitého množstva tovarových jednotiek alebo skupinových balení s cieľom predchádzať fyzickému poškodeniu pri manipulácii a preprave; za prepravný obal považujeme aj cestný, železničný, lodný a letecký kontajner. Môže sa z tovaru odstrániť bez porušenia jeho vlastností.

28. **Priamy úder blesku** – úder blesku do predmetu poistenia alebo do stavby, v ktorej sa nachádzajú poistené veci. Za škodu spôsobenú priamym úderom blesku sa považuje len škoda vzniknutá:

- a) tepelnými a mechanickými účinkami blesku, ktoré spôsobili poznateľné poškodenie alebo zničenie predmetu poistenia alebo zariadenia ochrany pred bleskom,
- b) elektromagnetickými účinkami blesku, ak súčasne vznikla škoda podľa písm. a) tohto ods.

29. **Primerané náklady** – cena opravy veci alebo jej časti, ktorá je v čase a v mieste poistnej udalosti obvyklá.

30. **Prirodzená povaha zásielky** – vlastnosť prepravovanej zásielky, ktorá má za následok stratu, poškodenie alebo zničenie zásielky bez pôsobenia vonkajšieho vplyvu, napr. vnútorná skaza zásielky, lom, rozbitie, roztavenie, rozpustenie, chemický rozklad, vyparenie, vyprchanie, vysušenie, prirodzený úbytok hmotnosti, rozsypanie, samovznietenie, biologické a biochemické procesy (pleseň, hniloba a pod.).

31. **Príspevok na spoločnú haváriu** – suma, ktorú je poistený povinný uhradiť na základe dispašného riadenia, schválená dispašnou kanceláriou podľa zákona alebo podľa Yorsko-Antverpských pravidiel. Je to príspevok k vyrovnaniu vzniknutých strát všetkých účastníkov, aj vlastníkov lodí aj vlastníkov nákladu.

32. **Prototyp** – prvotný model, pôvodná forma, ktorá následne slúži ako vzor pre veci rovnakej kategórie, napr. výrobok, stroj, ktorého výroba a funkčnosť neboli ešte vyskúšané v prevádzkových podmienkach.

33. **Skrat** – krátkodobé, avšak prudké zvýšenie hodnoty elektrického prúdu.

34. **Skupinový obal** – obal určený na to, aby tvoril v mieste nákupu skupinu určitého počtu tovarových jednotiek bez ohľadu na to, či sa predáva konečnému používateľovi alebo spotrebiteľovi alebo slúži ako prostriedok na dopĺňanie tovarov do ponuky počas predaja; môže sa z tovaru odstrániť bez porušenia jeho vlastností.

35. **Spoločná havária** – inštitút námorného práva alebo práva vnútrozemskej plavby. Účelom spoločnej havárie je proporčné rozdelenie škôd a nákladov spôsobených účelnými a úmyselnými opatreniami na záchranu lode a ňou prepravovaných zásielok zo spoločného nebezpečenstva na zachránenej hodnote (loď a prepravovaný tovar). Prepravovaná zásielka prispieva k spoločnej havárii podľa rozvrhu (dispaše) zhotoveného podľa práva platného pre prepravnú zmluvu.

36. **Spotrebiteľský obal** – obal určený na bezprostrednú ochranu tovaru alebo skupiny tovarov, ktorý v mieste nákupu tvorí tovarovú jednotku pre konečného používateľa alebo pre spotrebiteľa. Tento obal nie je možné z tovaru odstrániť bez porušenia alebo zmeny vlastností tovaru.

37. **Strata zásielky** – zánik možnosti poisteného hmotne disponovať poistenou zásielkou alebo jej časťou, ak:

- a) zásielka alebo jej časť nebola dodaná do miesta určenia do doby rovnajúcej sa trojnásobku doby, ktorú by potreboval dopravný prostriedok rovnakého druhu na uskutočnenie cesty z miesta, z ktorého je posledná správa o pohybe dopravného prostriedku, do miesta určenia, pričom dopravný prostriedok, ktorým bola zásielka prepravovaná je nezvestný,
- b) k strate došlo následkom nehody dopravného prostriedku, pri ktorej osoba, ktorej bola poistená zásielka zverená, preukázateľne nemohla strate zabrániť (napr. zranenie, strata vedomia),
- c) sa zásielka alebo jej časť vyskytuje na tak neprístupnom mieste (napr. potopenie, pád do priepasti), že ju nemožno získať späť alebo len s nákladmi prevyšujúcimi jej hodnotu.

Zásielku alebo jej časť nie je možné považovať za stratenú, ak je dokázané odcudzenie.

38. **Stroskotanie lode** – stav, ktorý nastane, ak loď prepravujúca zásielku narazí na dno, na pevninu, prevráti sa, potopí sa, rozbije sa, zrazí sa s inými plavidlami alebo ak je poškodená ľadom.
39. **Sťahované zvršky** – všetko, čo si človek berie so sebou, keď sa sťahuje z jedného miesta na iné, napr. oblečenie, nábytok, elektrické spotrebiče, bytové doplnky a pod.
40. **Teroristický čin** – použitie sily, násillia alebo hrozby osobou alebo skupinou osôb, konajúcou samostatne alebo v záujme, alebo v spolupráci s organizáciou, vládou alebo z politických, náboženských, ideologických alebo etnických cieľov a dôvodov so zámerom ovplyvniť týmto činom určitú vládu a/alebo vystaviť verejnosť alebo ktorúkoľvek časť obyvateľstva strachu.
41. **Tiaž snehu alebo námrazy** – deštruktívne pôsobenie tiaže snehu, námrazy alebo ľadovej vrstvy v dôsledku ich nadmernej hmotnosti na strechu, nosné alebo iné konštrukcie stavieb, v ktorých sú umiestnené poistené veci alebo na veci umiestnené na voľnom priestranstve. Pre stavby sa za nadmernú hmotnosť snehu, námrazy alebo ľadovej vrstvy považuje zaťaženie stavebnej konštrukcie presahujúce platnou normou stanovené hodnoty v čase jej kolaudácie.
42. **Umelecké predmety, predmety historickej a kultúrnej hodnoty** – obrazy, iné výtvarné diela, dekoračné a úžitkové predmety zo značkového skla alebo porcelánu, tapisérie, gobelíny alebo iné predmety, ktorých hodnota nie je daná len výrobnými nákladmi, ale majú aj umeleckú hodnotu, resp. majú charakter unikátu, alebo ktorých hodnota je daná tým, že majú vzťah k historickým a kultúrnym udalostiam alebo osobnostiam.
43. **Úmyselné konanie** – konanie alebo opomenutie konania, ktorým osoba vedome poruší platné právne a iné predpisy alebo povinnosti vyplývajúce z VPPMZ, týchto ODPZ alebo z poistnej zmluvy alebo koná v rozpore s technickou, projektovou či inou zmluvnou dokumentáciou. Úmyselným konaním sa pre účely týchto ODPZ rozumie aj konanie pod vplyvom alkoholu alebo návykovej látky.
44. **Víchrice** – prúdenie vzduchu, ktorého rýchlosť dosahuje aspoň 50 km/h (resp. 13,9 m/s). – „búrlivý vietor“ podľa Beaufortovej stupnice sily vetra. Pokiaľ nie je možné preukázať na mieste, kde sa nachádzali poistené veci výskyt víchrice, poskytne poisťovateľ poistné plnenie len v prípade, ak poistený preukáže, že v okolí tohto miesta prúdenie vzduchu spôsobilo škody aj na iných, rovnako odolných predmetoch.
45. **Výbuch** – náhly, ničivý prejav tlakovej sily spočívajúci v rozpínavosti plynov alebo pár (veľmi rýchla chemická reakcia nestabilnej sústavy). Za výbuch tlakovej nádoby so stlačeným plynom alebo parou (kotol, potrubie a pod.) sa považuje náhle roztrhnutie jej stien v takom rozsahu, že došlo k náhlemu vyrovnaniu tlaku medzi vnútornou časťou nádoby a vonkajším prostredím. Za tlakovú nádobu sa považuje ucelená funkčná jednotka so stlačeným plynom alebo parou s uzavretým priestorom s najvyšším prípustným tlakom aspoň 0,5 bar.
46. **Výbuch sopky** – uvoľnenie tlaku spôsobené porušením zemskej vrstvy spojené s chrlením a vylieváním lávy, uvoľňovaním popola alebo iných materiálov alebo plynov.
47. **Yorsko-Antverpské pravidlá** – medzinárodné pravidlá, podľa ktorých sa posudzuje, ktoré udalosti môžu byť považované za prípad spoločnej havárie a akým spôsobom sa v prípade spoločnej havárie rozvrhujú vzniknuté škody a výdaje medzi loď a zásielku (medzi vlastníkov zachránených hodnôt).
48. **Zadymenie** – pôsobenie dymu, ktorý náhle unikol z vykurovacích, varných, sušiarenských, spaľovacích zariadení na alebo do poistenej veci.
49. **Zachraňovacie náklady** – nevyhnutné a účelne vynaložené náklady na odvrátenie poistnej udalosti alebo na zmenšenie nebezpečenstva jej vzniku, prípadne na zabránenie zvýšenia už vzniknutej škody (napr. oprava obalu). Zachraňovacie náklady v zmysle týchto dojednaní nie sú náklady na odstránenie už vzniknutej škody na zásielke.
50. **Záplava** – vytvorenie súvislej vodnej plochy s výškou hladiny aspoň 2 cm, ktorá zaplaví pozemok na mieste, kde sa nachádzajú poistené veci, kde bude určitý čas stáť alebo prúdiť, pritom nezáleží odkiaľ voda prišla (napr. dažďe, topenie snehu, zvýšená hladina spodnej vody, spätné vystúpenie z kanalizácie). Za škodu spôsobenú záplavou sa považuje škoda spôsobená:
 - a) priamo záplavou,
 - b) predmetmi, ktoré unášala voda počas záplavy.
51. **Zásielka** – prepravovaný náklad alebo tovar uvedený v poistnej zmluve ako „predmet poistenia“, ktorý sa prepravuje z miesta odoslania do miesta určenia. Za súčasť zásielky považujeme spotrebiteľský obal a etiketu. Za súčasť zásielky sa nepovažuje skupinový a prepravný obal, ktorý slúži len na ochranu zásielky proti nebezpečenstvu počas poistenej prepravy.
52. **Zemetrasenie** – otrasy zemského povrchu vyvolané pohybmi zemskej kôry, ktoré v mieste, kde sa nachádzajú poistené predmety, dosahujú minimálne šiesty stupeň stupnice EMS 98.

53. **Zimné náklady** – náklady vo vnútrozemskej lodnej doprave, ktoré zahŕňajú náklady na odviečenie do zimného prístavu, náklady na vzniknuté prístavné poplatky a náklady na ochranu plavidla v zimnom prístave.
54. **Zosuv alebo zrútenie lavín** – jav, pri ktorom sa masa snehu alebo ľadu na prírodnom svahu samovoľne uvedie do pohybu a následne sa rúti do údolia.
55. **Zosuv pôdy, zrútenie skál alebo zemín** – zosuv pôdy, zrútenie skál alebo zemín vzniknuté pôsobením gravitácie a vyvolané porušením dlhodobej rovnováhy, ku ktorej svah zemského povrchu dospel vývojom; nie však škody vzniknuté sadaním pôdy.
56. **Živelné riziká** – požiar, priamy úder blesku, výbuch, implózia, pád lietadiel, víchrica, krupobitie, povodeň, záplava, zosuv pôdy, zrútenie skál alebo zemín, zosuv alebo zrútenie lavín, výbuch sopky, zemetrasenie, tiaž snehu alebo námrazy, náraz vozidla, zadymenie, nadzvuková vlna, pád stromov, stožiarov a iných predmetov.

Článok 3

Predmet poistenia

1. Predmetom poistenia sú zásielky uvedené v poistnej zmluve, ktoré môžu mať povahu tovaru alebo iného nákladu. V prípade tovaru je predmetom poistenia aj obvyklý spotrebiteľský obal vhodný pre daný tovar a etiketa.
2. Predmetom poistenia sú zásielky prepravované automobilom, kamiónom, železnicou, námornou alebo riečnou loďou, lietadlom alebo ich kombináciou pod podmienkou, že na prepravu poistenej zásielky bol použitý dopravný prostriedok spĺňajúci podmienky stanovené legislatívou Slovenskej republiky, štátu, cez územie ktorého je poistená zásielka prepravovaná, a medzinárodnými dohodami a kódexmi vzťahujúcimi sa na pozemnú, námornú, riečnu alebo leteckú prepravu.
3. Ak je to uvedené v poistnej zmluve a započítané do poistnej hodnoty, predmetom poistenia sú aj nasledovné položky:
 - a) prepravné náklady,
 - b) zimné náklady,
 - c) clo a DPH (pri dovoze),
 - d) dôvodne očakávaný zisk, maximálne do výšky 10% súčtu poistnej hodnoty a nákladov uvedených v písm. a) a b).

Článok 4

Rozsah poistenia

1. V prípade poistnej udalosti poisťovateľ uhradí:
 - a) **škodu na poistenej zásielke alebo jej časti** v rozsahu uvedenom v ODPZ a v poistnej zmluve,
 - b) **príspevok na spoločnú haváriu** na základe vypracovanej dispaše oprávneným dispašerom alebo dispašnou kanceláriou podľa Yorsko-antverpských pravidiel. Ak prevýši výška príspevku poistnú hodnotu, poskytne poisťovateľ úhradu do výšky poistnej sumy,
 - c) **náklady z doložky „A both- to-blame collision clause“**. Ak prevýši výška príspevku poistnú hodnotu, poskytne poisťovateľ úhradu do výšky poistnej sumy,
 - d) **zachraňovacie náklady**, pokiaľ ich vynaloženie bolo primerané okolnostiam alebo pokiaľ tak bolo vykonané na pokyn poisťovateľa. Tieto náklady hradí poisťovateľ najviac do výšky 10% poistnej sumy poistenej zásielky, a to aj nad výšku poistnej sumy poistenej zásielky. Pokiaľ boli tieto náklady vynaložené na pokyn poisťovateľa, poisťovateľ hradí tieto náklady v plnej výške, a to aj nad výšku poistnej sumy zásielky,
 - e) **odmenu za záchranu tzv. „salvage charges“**. Tieto náklady hradí poisťovateľ len po úspešnej záchrane poistenej zásielky, najviac do výšky poistnej sumy poistenej zásielky,
 - f) **primerané náklady na odpratanie zvyškov poistenej zásielky** postihutej poistnou udalosťou. Tieto náklady hradí poisťovateľ najviac do výšky 10 % poistnej sumy poistenej zásielky, a to aj nad výšku poistnej sumy poistenej zásielky,
 - g) **primerané náklady na rozobratie a zostavenie** poistenej zásielky, náklady na dopravu zásielky do opravy a z opravy. Tieto náklady hradí poisťovateľ najviac do výšky poistnej sumy poistenej zásielky.
 - h) **náklady na zistenie rozsahu škody** vykonané havarijným komisárom, ak ich vynaloženie bolo vopred odsúhlasené poisťovateľom. Pokiaľ bol havarijný komisár prizvaný priamo poisťovateľom, uhradí poisťovateľ tieto náklady aj vtedy, keď za škodu neposkytne poistné plnenie. Poisťovateľ

však nehradí náklady na výdavky osobnej účasti alebo činnosti poisteného alebo oprávnenej osoby napriek tomu, že takéto výdavky boli vynaložené v súvislosti s poistnou udalosťou a jej vyšetrovaním,

- i) **dodatočné náklady na prepravu a uskladnenie.** Tieto náklady hradí poisťovateľ najviac do výšky poistnej sumy poistenej zásielky.
2. Poisťovateľ tiež nahradí primerané náklady na opatrenia, ktoré poistený vynaložil na odvrátenie bezprostredne hroziacej škody alebo zmiernenie jej následkov a náklady na prešetrenie poistnej udalosti vykonané treťou stranou, avšak len v prípade, že poisťovateľ má povinnosť plniť, a to do výšky predpokladanej hroziacej škody. Tieto náklady hradí poisťovateľ najviac do výšky poistnej sumy poistenej zásielky.

Článok 5 Poistné riziká

1. Poistenie zásielok počas prepravy je možné dojednať ako:
 - a) **poistenie proti všetkým rizikám** (AR – All Risk), minimálne v rozsahu podľa ICC A,
 - b) **poistenie proti vymenovaným rizikám** (NR - Named Risk), minimálne v rozsahu podľa ICC B,
 - c) **poistenie s obmedzeným poistným krytím** (LC - Limited coverage), minimálne v rozsahu podľa ICC C.

Poistenie podľa písmena a), b) a c) sa vzťahuje aj na:

 - a) príspevok na spoločnú haváriu,
 - b) náklady vyplývajúce z klauzuly „A both- to-blame collision clause“.
2. **Poistenie proti všetkým rizikám** sa vzťahuje na poškodenie, zničenie, stratu, odcudzenie zásielky alebo jej časti okrem rizík uvedených v čl. 6 týchto ODPZ a rizík zvlášť vylúčených z poistenia podľa VPPPM a poistnej zmluvy.
3. **Poistenie proti vymenovaným rizikám** sa vzťahuje na poškodenie, zničenie a stratu zásielky alebo jej časti spôsobenú:
 - a) živelnými rizikami,
 - b) stroskotaním lode alebo iného plavidla,
 - c) prevrátením alebo vykoľajením pozemného dopravného prostriedku,
 - d) nehodou pozemného dopravného prostriedku, ich zrážkou alebo zrážkou s iným vonkajším predmetom,
 - e) zrážkou, stretom lode alebo plavidla s iným vonkajším predmetom ako je loď alebo plavidlo,
 - f) vykladaním, medziskladovaním a znovunakladaním zásielky v núdzovom prístave, do ktorého loď vplávala,
 - g) zhodením zásielky cez palubu alebo spláchnutím z paluby, obetovaním zásielky pri opatreniach na záchranu lode,
 - h) vniknutím morskej, jazernej alebo riečnej vody do plavidla, do kontajnera, do miesta skladovania, alebo do inej prepravnej jednotky,
 - i) celkovou stratou zásielky pádom cez palubu alebo pádom pri nakládke, vykládke z lode alebo iného plavidla,
 - j) spadnutím mostov alebo skladových budov.
4. **Poistenie s obmedzeným poistným krytím** sa vzťahuje na poškodenie, zničenie a stratu zásielky alebo jej časti spôsobenú:
 - a) požiarom, výbuchom,
 - b) stroskotaním lode alebo iného plavidla,
 - c) prevrátením alebo vykoľajením pozemného dopravného prostriedku,
 - d) nehodou pozemného dopravného prostriedku, ich zrážkou alebo zrážkou s iným vonkajším predmetom,
 - e) zrážkou, stretom lode alebo plavidla s iným vonkajším predmetom ako je loď alebo plavidlo,
 - f) vykladaním, medziskladovaním a znovunakladaním zásielky v núdzovom prístave, do ktorého loď vplávala,
 - g) zhodením zásielky cez palubu alebo spláchnutím z paluby, obetovaním zásielky pri opatreniach na záchranu lode.

Článok 6 Vylúčenia z poistenia

1. Predmetom poistenia nie sú:
 - a) peniaze (platné bankovky a mince), cennosti,
 - b) cenné papiere, ceniny,
 - c) umelecké predmety, predmety historickej a kultúrnej hodnoty a lovecké trofeje,
 - d) prototypy,
 - e) veci osobnej potreby, batožina a sťahované zvršky,
 - f) zvieratá a rastliny,
 - g) zbrane a munícia,
 - h) toxický materiál,
 - i) výbušný materiál.
2. Poisťovateľ neposkytne náhradu za akékoľvek straty, škody, zodpovednosť, nároky, náklady alebo výdavky akejkoľvek povahy spôsobené, vyplývajúce alebo súvisiace priamo alebo nepriamo (v súlade s ICC klauzulami):
 - a) úmyselným konaním, podvodom, spreneverou alebo trestným činom akejkoľvek osoby alebo osôb (okrem poistenia proti všetkým rizikám – All risk),
 - b) teroristickým činom,
 - c) občianskymi nepokojmi, protestmi, výtržnosťami, štrajkom,
 - d) vojnovými udalosťami, vojnovým stavom, inváziou, činmi zahraničného nepriateľa, nepriateľskými akciami alebo vojne podobnými operáciami bez ohľadu na to, či bola alebo nebola vojna vyhlásená,
 - e) v dôsledku stanného práva, sabotážou, konfiškáciou, znárodnením, rekvizíciou, detenciou, embargom, karanténou, zhabaním, blokadou, pirátstvom (okrem poistenia proti všetkým rizikám – All risk), zásahom alebo nariadením orgánov štátnej moci a správy,
 - f) cieľným použitím zbrojného materiálu alebo jeho náhodnými účinkami ako následkami týchto nebezpečí,
 - g) jadrovým výbuchom, jadrovou reakciou, jadrovým žiarením alebo rádioaktívnou kontamináciou bez ohľadu na to, ako vznikli,
 - h) infekčným ochorením,
 - i) kybernetickými rizikami,
 - j) chybami alebo nedostatkami vzniknutými pred začiatkom tohto poistenia, ktoré boli alebo vzhľadom na okolnosti mohli byť známe poisťníkovi alebo poistenému, bez ohľadu na to, či poisťovateľ o týchto chybách a nedostatkoch vedel alebo nie,
 - k) prirodzeným opotrebením a vplyvom času (napr. kavitáciou, eróziou, koróziou, usadzovaním vodného kameňa, starnutím alebo pozvoľným škodlivým vplyvom počasia),
 - l) chybami a následnou škodou, za ktoré zodpovedá zo zákona alebo na základe uzavretej zmluvy dodávateľ, predávajúci, zhotoviteľ veci alebo iný zmluvný partner poisteného, t. j. poškodenia, ktoré je možné si uplatniť v reklamačnom konaní,
 - m) skrytou vadou, skratom, konštrukčnými, výrobnými alebo materiálovými chybami,
 - n) obvyklými normovými stratami v množstve, a v hmotnosti,
 - o) nedostatočným alebo nevhodným balením,
 - p) oneskoreným dodaním zásielky príjemcovi.
3. Poisťovateľ neposkytne poistné plnenie ani za ďalšie škody spôsobené:
 - a) výlukou v doprave, vzburou,
 - b) nedostatočným alebo nevhodným označením, uložením alebo upevnením v dopravnom prostriedku,
 - c) pri nakladaní, vykladaní alebo prekladaní, ktoré vykonáva poistený alebo ním určená osoba nevhodným alebo neodborným spôsobom,
 - d) pri nakládke a vykládke zásielky v prípade voľne sypaného tovaru alebo kvapaliny prepravovanej v cisternách,
 - e) prepravou zásielky v otvorených dopravných prostriedkoch, okrem prípadov, ak to bolo dohodnuté v poistnej zmluve z dôvodu, že povaha tovaru nedovoľuje jeho zakrytie,
 - f) dopravnou nehodou zapríčinenou prekročením prípustnej nosnosti dopravného prostriedku prepravujúceho poistenú zásielku,
 - g) porušením colných, deklaračných alebo iných predpisov,
 - h) inou majetkovou ujmom (sankčné postihy, úrokové a kurzové rozdiely a pod.),

- i) prirodzenou povahou zásielky,
 - j) na prepravnom a skupinovom obale.
4. Poistenie sa nevzťahuje na škody spôsobené:
- a) hrdzavením, oxidáciou alebo zmenou farby,
 - b) vlhkosťou vzduchu, teplotnými výkyvmi alebo kondenzovaním vlhkosti,
 - c) v dôsledku poruchy chladiarenského alebo klimatizačného zariadenia na dopravnom prostriedku počas prepravy,
 - d) pôsobením hmyzu, hlodavcov a iných drobných živočíchov.
5. Pokiaľ bola zásielka bez súhlasu poisťovateľa dopravovaná iným druhom dopravného prostriedku alebo po inej trase, než bolo dojednané v poistnej zmluve, poisťovateľ nie je povinný poskytnúť poistné plnenie. To neplatí, ak k zmene prepravy dôjde následkom poistnej udalosti alebo bez vedomia poisteného.

Článok 7

Územná platnosť poistenia

1. Poistenie je platné pre územie dohodnuté v poistnej zmluve.

Článok 8

Zmena podmienok prepravy počas poistenia

1. Poistník/poistený nesmie po uzavretí poistnej zmluvy bez súhlasu poisťovateľa meniť podmienky prepravy, predovšetkým nesmie dovoliť vykonať zmeny treťou osobou.
2. Za zmenu podmienok prepravy sa považuje hlavne:
 - a) podstatné meškanie pri začatí o viac ako jeden deň a pri ukončení o viac ako dvojnásobok pôvodne plánovaného času poistenej prepravy,
 - b) podstatné odklonenie sa od uvedenej alebo obvyklej dopravnej trasy,
 - c) zmena miesta určenia, príp. prístavu určenia,
 - d) preprava zásielky v nakladacích činoch, napriek tomu, že to nie je miestne obvyklé,
 - e) preloženie zásielky alebo umiestnenie zásielky na otvorenú palubu lode.
3. Poisťovateľ nie je povinný vyplatiť poistné plnenie, ak poistený poruší ustanovenie ods. 1 a 2 tohto článku. Poistený je povinný bez meškania oznámiť poisťovateľovi zmenu podmienok prepravy ihneď, keď sa o nich dozvie. Povinnosť poisťovateľa plniť zostane zachovaná, ak odsúhlasí zmenu podmienok prepravy alebo zmena nastane bez vedomia poisteného.
4. Pokiaľ poistený neoznámí zmenu podmienok prepravy, ktorá je spojená so zvýšením rizika, je poisťovateľ zbavený povinnosti plniť, s výnimkou prípadov keď:
 - a) porušenie oznamovacej povinnosti nespočívalo v úmysle alebo
 - b) zmena podmienok prepravy nemala žiadny vplyv na vznik poistnej udalosti, ani na rozsah plnenia poisťovateľom.
5. Poisťovateľ má právo pri zmene podmienok prepravy jednostranne upraviť poistné.

Článok 9

Začiatok a koniec poistenia

1. Poistenie začína najskôr v deň začiatku poistenia uvedenom v poistnej zmluve a v okamihu, keď sa zásielka dá prvýkrát do pohybu zo svojho miesta uloženia v závode, v sklade alebo z miesta (uvedenom v poistnej zmluve) odosielateľa nakladaním zásielky na dopravný prostriedok za účelom neodkladnej prepravy.
2. Poistenie trvá počas celej doby priebehu prepravy, aj počas nakládky, vykládky a skladovania v priebehu dopravy, po dobu prekladania a odchýlení sa od stanovenej trasy a zdržaní, na ktoré nemá poistník ani poistený vplyv.
3. Poistenie končí podľa toho, čo nastane skôr:
 - a) okamihom vyloženia prepravovanej zásielky v závode, v sklade príjemcu alebo v mieste uvedenom v poistnej zmluve,
 - b) okamihom doručenia zásielky do skladu alebo miesta uskladnenia, pred miestom určenia alebo v mieste určenia, stanovenom v poistnej zmluve, ktorý si poistený vybral buď pre uskladnenie iné ako počas doby obvyklej prepravy alebo pre rozdelenie alebo distribúciu,

- c) uplynutím 60 dní po vyložení z lode (na bok lode) v prístave určenia pri preprave po mori a vnútrozemských vodných cestách alebo uplynutím 30 dní po vyložení z posledného dopravného prostriedku v mieste určenia, pri preprave po ceste, železnici a vzduchom, podľa toho, čo nastane skôr.
4. Ak má byť zásielka počas doby (uvedenej v ods. 3 tohto čl.) po vyložení z posledného dopravného prostriedku v mieste určenia prepravovaná ďalej, do iného miesta ako je miesto určenia uvedené v poistnej zmluve, poistné krytie zostáva v platnosti len do okamihu začatia prepravy do takéhoto miesta.
 5. Ak sa zásielka skladá z častí, ktoré sa dopravujú samostatne, poistenie sa začína a končí samostatne pre každú časť zásielky.
 6. Pre prepravu voľne sypaného nakladaného tovaru a kvapalín v cisternách platí, že poistenie začína okamihom, keď je zásielka naložená za účelom prepravy na dopravný prostriedok alebo do cisterny. Končí sa v okamihu, keď začne vykladanie zásielky v mieste určenia uvedenom v poistnej zmluve.

Článok 10

Poistná hodnota, poistná suma, horná hranica poistného plnenia

1. Poistnou hodnotou zásielky je jej hodnota vyjadrená v eurách v mieste a čase jej prevzatia na prepravu. Poistná hodnota sa zisťuje z faktúry, znaleckého posudku, účtovnej evidencie poisteného, príp. iných nadobúdacích dokladov. Poistná hodnota je určená v poistnej zmluve.
2. Ak sa tovar vyváža do nečlenských krajín EU a vystavuje sa Jednotná colná deklarácia (ďalej len „JCD“), musí byť hodnota z faktúry zhodná s hodnotou z JCD. V prípade nesúladu hodnoty zásielky uvedenej na týchto dokladoch sa pri určovaní výšky poistného plnenia bude vychádzať z hodnoty, ktorá je nižšia.
3. V prípade, ak hodnota zásielky v zahraničnej faktúre a/alebo JCD bude uvedená v cudzej mene, vykoná sa prepočet tejto cudzej meny na eurá podľa kurzového lístka ECB “Kurzy peňažných prostriedkov v cudzej mene” platného v deň stanovenia poistnej hodnoty.
4. Poistná hodnota zásielky musí zodpovedať hodnote veci, ktorá má porovnateľné alebo len málo odlišné vlastnosti, výkon, technické parametre ako poistená zásielka. Ak takáto porovnateľná vec neexistuje, tak poistná hodnota zásielky zodpovedá výške nákladov potrebných na jej zhotovenie.
5. Na základe poistnej hodnoty sa stanoví poistná suma. Horná hranica poistného plnenia poisťovateľa je obmedzená poistnou sumou.
6. Za stanovenie poistnej sumy je zodpovedný poisťník.

Článok 11

Poistné plnenie

1. Poistné plnenie poskytuje poisťovateľ v mene platnej na území Slovenskej republiky, pokiaľ poistený nepožiada o výplatu poistného plnenia v cudzej mene pre zahraničného partnera. Prepočet cudzej meny na eurá sa vykoná podľa kurzového lístka ECB “Kurzy peňažných prostriedkov v cudzej mene” platného v deň vzniku poistnej udalosti. Poisťovateľ môže rozhodnúť o tom, že poskytne naturálne plnenie (opravou alebo výmenou vecí).
2. Ak bola **poistená zásielka poškodená**, vzniká poistenému právo, pokiaľ nie je ďalej stanovené inak, aby mu poisťovateľ vyplatil poistné plnenie zodpovedajúce primeraným nákladom na jej opravu, ktoré sú v dobe poistnej udalosti obvyklé, znížené o cenu použiteľných zvyškov nahradzovaných častí poškodenej zásielky. Ak poškodenú poistenú vec nie je možné opraviť a dať do stavu, v akom bola pred poistnou udalosťou, ale je možné ju naďalej využívať na pôvodný účel, poisťovateľ vyplatí čiastku zodpovedajúcu jej znehodnoteniu poistnou udalosťou.
3. Ak bola **poistená zásielka odcudzená, zničená alebo sa stratila** v dôsledku poistnej udalosti, vzniká poistenému právo, pokiaľ nie je ďalej stanovené inak, aby mu poisťovateľ vyplatil sumu zodpovedajúcu primeraným nákladom na znovuobstaranie zásielky, alebo nákladom, ktoré treba vynaložiť na výrobu veci rovnakého druhu a kvality v novom stave (platí nižšia zo súm), zníženú o cenu použiteľných zvyškov zničenej zásielky.
4. V prípade nákladov uvedených v čl. 4 týchto ODPZ poisťovateľ poskytne na požiadanie poisteného primeranú zálohu na úhradu poistených nákladov alebo záruku za zaplatenie príspevku na spoločnú haváriu.

5. Poistné plnenie sa zníži o čiastku, ktorá bola poistenému poskytnutá zo spoločnej havárie od ostatných účastníkov spoločnej havárie.
6. Pri stanovení výšky poistného plnenia sa odpočítajú náhrady škody poskytnuté poistenému v súvislosti s poistnou udalosťou treťou osobou.
7. Poisťovateľ hradí len primerané náklady na uvedenie poistenej veci do pôvodného stavu pred poistnou udalosťou. Poisťovateľ nie je povinný hradiť náklady vynaložené poisteným pri oprave alebo znovuzriadení poškodenej alebo zničenej poistenej veci, ktoré majú za následok vylepšenie technických alebo iných parametrov poistenej veci oproti stavu pred poistnou udalosťou.
8. **Podpoistenie**
Ak je poistná suma nižšia o viac ako 10% ako poistná hodnota poistenej zásielky v čase bezprostredne pred poistnou udalosťou nastáva podpoistenie. Ak nastane podpoistenie, je poisťovateľ oprávnený upraviť poistné plnenie určené podľa ods. 1 až 4 tohto článku vynásobením pomerom poistnej sumy k poistnej hodnote zásielky v čase bezprostredne pred poistnou udalosťou.
9. **Nadpoistenie**
Ak je poistná suma vyššia ako poistná hodnota poistenej zásielky v čase bezprostredne pred poistnou udalosťou, poisťovateľ je povinný plniť len do výšky poistnej hodnoty poistenej zásielky v čase bezprostredne pred poistnou udalosťou.
10. Pokiaľ poisťovateľ rozhodol v zmysle ods. 1 tohto článku o poskytnutí naturálneho plnenia a poistený napriek tomu vykonal opravu alebo výmenu, poskytne poisťovateľ poistné plnenie len do tej výšky, ktorú by poskytol, keby poistený postupoval podľa jeho pokynov.
11. Poistné plnenie bude vyplatené tomu, kto vynaložil náklady na opravu alebo znovuzriadenie poškodenej alebo zničenej poistenej veci; ak nikto nevynaložil náklady na opravu alebo znovuzriadenie, tak všetkým spoluvlastníkom dotknutým poistnou udalosťou v pomere príslušnom podľa spoluvlastníckeho podielu.
12. Ak v čase výplaty poistného plnenia je poistník v omeškaní s platením poistného, má poisťovateľ právo započítať pohľadávky na poistnom na pohľadávku na poistné plnenie. Započítanie pohľadávok sa uskutoční v poradí v akom vznikli, a nie v poradí v akom boli upomínané.
13. Zvyšky poškodených alebo zničených vecí zostávajú vo vlastníctve poisteného. Na poisťovateľa neprechádza ani vlastníctvo nájdenej poistenej veci, za ktorú už poskytol poistné plnenie.

Článok 12

Znovunadobudnutie stratennej zásielky

1. Poistený je povinný bezodkladne poisťovateľovi oznámiť, ak sa odcudzená alebo stratená zásielka alebo jej časť našla.
2. Poistený je povinný riadiť sa pokynmi poisťovateľa, ako má byť so zásielkou alebo jej časťou naložené, aby bola čo najlepšie zhodnotená.
3. Ak poisťovateľ už poskytol náhradu za stratenú alebo odcudzenú zásielku, alebo ak sa zásielka alebo jej časť nájde, poistený je povinný vrátiť poisťovateľovi poskytnuté poistné plnenie po odpočítaní prípadnej škody, ktorá bola na nej spôsobená.

Článok 13

Povinnosti poisteného

1. Okrem povinností uvedených vo VPPMZ je poistený povinný:
 - a) zabezpečiť aby:
 - i. v prípade vlastnej prepravy bol dopravný prostriedok vedený osobou s predpísaným oprávnením,
 - ii. dopravný prostriedok pri preprave po pevnine mal schválenú technickú spôsobilosť zodpovedajúcu druhu a typu zásielky,
 - iii. námorná loď, ktorou je preprava uskutočňovaná, zodpovedala podmienkam stanoveným vo všeobecne uznávanej Doložke o klasifikácii a veku lodí,
 - iv. loď pre vnútrozemskú plavbu spĺňala požiadavky uznávaného klasifikačného registra,
 - v. sa pri leteckej preprave použili úradne registrované dopravné alebo nákladné lietadlá,
2. V prípade vzniku poistnej udalosti je poistený povinný:
 - a) ak počas dopravy alebo pri odovzdávaní nákladu nastala predpokladaná alebo zjavná strata a/alebo poškodenie zásielky, zabezpečiť neodkladné spísanie vecného zápisu o strate a/alebo

poškodení zásielky, potvrdený škodcom/dopravcom a príjemcom s počtom, druhom a rozsahom poškodenia/straty,

- b) ak pri dodaní nákladu nie je zjavná strata alebo poškodenie zásielky, ihneď po zistení reklamovať u dopravcu poškodenie, zničenie, odcudzenie, stratu zásielky alebo jej časti.

Článok 14

Záverečné ustanovenia

1. Od ustanovení čl. 2 až 13 týchto ODPZ sa možno v poistných zmluvách odchýliť.
2. Tieto ODPZ sú účinné od 01.11.2022 a sú súčasťou poistnej zmluvy.